

عنوان مقاله:

ضمان در اموال مثلی و قیمی مال غصب شده

محل انتشار:

ششمین همایش ملی پژوهش های نوین در حوزه علوم انسانی، اقتصاد و حسابداری ایران (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسندگان:

طیبه احمدی

عبداله بهمن پوری

میلاذ جمالی

خلاصه مقاله:

مثل آن است که اجزایش از نظر قیمت به نسبت متساوی باشند. و قیمی آن است افرادی که از حیث صفات و آثار و قیمت و منفعت با یکدیگر مساوی نیستند. و در صورتی که اموال مثلی یا قیمی غصب شود و غاصب به عین یا منافع این اموال خسارتی وارد آورد و آن را تلف کند به صورتی که کاملاً از بین برود و قابل استفاده نباشد ملزم است که به جبران خسارات وارد آمده اقدام کند. در اینجا این سوال مطرح میشود که ملاک تشخیص مثلی و قیمی چیست و ضمان در غصب اموال مثلی و قیمیه چه صورت است؟ و در صورت افزایش قیمت یا کاهش قیمت مال ضامن چگونه باید خسارت را جبران کند؟ با بررسی هایی که در این مقاله در مورد غصب و ضمان در اموال مثلی و قیمی شد این نتایج به دست آمد که: در مورد ملاک تشخیص مثلیو قیمی، معنا و مفهوم اصطلاحی مثلی و قیمی از ناحیه شرع بیان نشده است؛ و آنچه در تعریف اصطلاحی این دو عنوان گفته شده، تعریفی است که از طرف فقیهان در باب ضمان بیان گردیده است. و مثلی و قیمی دو اصطلاح عرفی هستند؛ یعنی نظر عرف در مثلی یا قیمی بودن ملاک قضاوت خواهد بود. در مورد ضمان در غصب اموال مثلی، چنانچه فردی به عنوان غاصبمالی را از دیگری غصب نماید، ضامن است تا خسارات وارده به مغضوبمنه را جبران نماید. و با بازگرداندن عین مال مغضوبیه صاحب آن جبران خسارت می کند؛ از این رو، عموم فقها مبتنی بر قاعده «علی الید» تکلیف اولیه غاصب را برگرداندن عین مال مغضوب به صاحب آن میدانند. اما در صورتی که مال مغضوب در دست غاصب تلف شده باشد، به صورتی که کلاً از بینرفته باشد، مثل آن پرداخته می شود. و در مورد ضمان در غصب اموال قیمی، هرگاه مالی قیمی در دست غاصب تلف شود درمورد قیمت نظرات متفاوتی وجود دارد که نظریه ارجحتر این است که شخص ضامن است که قیمت روز پرداخت را بپردازد. و در صورتی که افزایش قیمت براساس قیمت بازار باشد باید مثل را پرداخت کند و در صورتی که ناشی از کمیاب شدن باشد بنا بر نظر عقلا خریدن مثل را هر چند با افزایش قیمت لازم می دانند. و در صورت کاهش قیمت در صورتی که قیمت پایینیباید مثل را پرداخت می کند و در صورتی که کلاً از قیمت ساقط شود باید آخرین قیمت و زمانی که از قیمت ساقط شده بپردازد.

کلمات کلیدی:

غصب، مال، مثلی، قیمی، ضمان، منافع

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1117567>

